

Ο Macron αμφισβητεί την αυταπάρνηση της Ευρώπης

18/Νοε/2019 08:55

Της **Judy Dempsey**

Οι Ευρωπαίοι πρέπει να αποφασίσουν. Μπορούν να συνεχίσουν να θάβουν τα κεφάλια τους στην άμμο ή να αρχίσουν να παίρνουν στα σοβαρά την ασφάλεια και την άμυνα τους.

Εάν επιλέξουν το πρώτο, η ΑΕΕ θα γίνει ένας ασήμαντος παίκτης στην περιοχή και πιο μακριά. Εάν επιλέξουν το δεύτερο, αυτό σημαίνει ότι οι ηγέτες της ΕΕ θα πρέπει να ενσωματωθούν πολύ περισσότερο, οικονομικά και πολιτικά. Χωρίς αυτό, η ευρωζώνη μπορεί να ξεχάσει την ανάπτυξη μιας ενιαίας στρατηγικής κουλτούρας, πόσο μάλλον να αντιμετωπίσει την Κίνα και τη συνεχιζόμενη ρωσική επιρροή στην Ευρώπη.

Αυτή ήταν η ανάλυση του Γάλλου προέδρου Emmanuel Macron στον Economist στις 7 Νοεμβρίου. Η συνέντευξη ήταν vintage Macron: ειλικρινής, μη απολογιστικός και οξύς. Συνέπεσε με τους εορτασμούς στο Βερολίνο με αφορμή την 30η επέτειο της κατάρρευσης του Τείχους του Βερολίνου και την επακόλουθη επανένωση της Γερμανίας.

Οι Γερμανοί πολιτικοί έσπευσαν να επιβεβαιώσουν τη δέσμευση τους για περισσότερες δαπάνες στην άμυνα, να επαινέσουν τον ρόλο των ΗΠΑ στην επίτευξη του 1989, και στην ενίσχυση της διατλαντικής σχέσης. Πολλές καθησυχαστικές λέξεις. Αλλά για τον Macron, η σημερινή πραγματικότητα πρέπει να αντιμετωπιστεί με πράξεις, και σύντομα. Αυτό είναι που αγχώνει τους Ευρωπαίους. Ότι θα πρέπει να λάβουν δύσκολες αποφάσεις.

Η πρώτη είναι να αντιμετωπιστεί το NATO. Στη συνέντευξη, ο Macron το αποκάλεσε "εγκεφαλικά νεκρό". Αυτό αναστάτωσε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες. Η Πολωνία και άλλοι έσπευσαν να υπερασπιστούν το NAT. Ο φόβος τους είναι μία Ευρώπη -υπό τη Γαλλία- που θα αποδυναμώσει τους δεσμούς με το NATO και τις ΗΠΑ. Αυτοί οι δεσμοί ήδη δέχονται πιέσεις, και όχι μόνο επειδή ο Αμερικανός πρόεδρος Trump έχει ασκήσει κριτική στους Ευρωπαίους ως "τζαμπατζήδες" και ότι παίρνουν την αμερικανική εγγύηση ασφάλειας ως δεδομένη. Ο προκάτοχος του, πρώην Αμερικανός πρόεδρος Barack Obama, ασκούσε επίσης κριτική στους Ευρωπαίους, αν και πιο κομψά.

Η ανάλυση του Macron για το NATO, στόχο είχε να προειδοποιήσει τους Ευρωπαίους να είναι έτοιμοι. Αν υποθεθεί ότι το NATO συνεχίζει -εκτός και αν ο Trump το δει διαφορετικά εάν

επανεκλεγεί- δεν θα πρέπει να υπάρχει λόγος για την Ευρώπη να μην αρχίσει να φροντίζει για την άμυνά της η ίδια. Δεν χρειάζεται να είναι σε ανταγωνισμό με το NATO. Δεν θα μπορούσε να αναλάβει αυτόν τον ρόλο ακόμη και αν το ήθελε. Η Ευρώπη δεν έχει τις στρατιωτικές ικανότητες και μια κοινή στρατηγική κουλτούρα.

ωστόσο, ακριβώς εξαιτίας αυτών των ελλειμμάτων, η Ευρώπη είναι ευάλωτη. Οι πολλοί υποστηρικτές του NATO στο αμερικανικό Κογκρέσο θα πρέπει να ενθαρρύνουν την Ευρώπη να αναπτύξει βιώσιμες και ισχυρές δομές άμυνας και ασφάλειας. Οι ευάλωτοι σύμμαχοι κοστίζουν και μπορούν να τους εκμεταλλευτούν.

Για να αναλάβει μια πιο ισχυρή αμυντική στάση, η Ευρώπη χρειάζεται περισσότερη πολιτική και οικονομική ολοκλήρωση. Ο Macron ζητά και τα δύο από την ημέρα που ανέλαβε την εξουσία, τον Μάιο του 2017. Και σε σχέση με τα Δυτικά Βαλκάνια, έχει υποστηρίξει ότι η ΕΕ δεν μπορεί να διευρυνθεί περαιτέρω μέχρι να βάλει τα του οίκου της σε τάξη.

Οι απόψεις του Macron του κέρδισαν λίγους συμμάχους εντός της ΕΕ. Η Πολωνία και οι χώρες της Βαλτικής, αλλά και άλλες χώρες-μέλη επίσης, απορρίπτουν τις προτάσεις του, είτε αφορούν στην αντιμετώπιση του NATO, βάζοντας φρένο στη διεύρυνση, διευθετώντας εκ νέου τις σχέσεις με τη Ρωσία ή πιέζοντας την ένωση προς μεγαλύτερη ολοκλήρωση.

Όλα καλά με την κριτική στον Macron για το ότι αμφισβήτησε το status quo. Αλλά τι συμβαίνει με τους ηγέτες της ΕΕ που βάζουν πρώτα τις δικές τους προτάσεις για την Ευρώπη; Το πιο σημαντικό, ποια είναι η θέση της Γερμανίας αναφορικά με την κατεύθυνση της Ευρώπης και την υπεράσπιση των συμφερόντων της;

Στη διάρκεια των εορτασμών για την 30η επέτειο, δεν υπήρχε έλλειψη υποστήριξης για το NATO και τις Ηνωμένες Πολιτείες σε όλες τις ομιλίες που δόθηκαν από Γερμανούς υπουργούς και αξιωματούχους, ιδιαίτερα μετά από την επίθεση του Macron στο NATO.

Ο Heiko Maas, ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών ο οποίος φάνηκε να έχει ξεχάσει τον ρόλο της Αμερικής στην υποστήριξη της Ευρώπης το 1989, ξαφνικά μίλησε με λυρισμό για το NATO και τις ΗΠΑ. Νωρίτερα, είχε ακόμη προτείνει η Ευρώπη -δηλαδή η Γερμανία- να μείνει εκτός της εμπορικής διαφωνίας μεταξύ Πεκίνου και Ουάσιγκτον, φθάνοντας μέχρι να υποδηλώσει ότι κρατάει μια ισότιμη στάση μεταξύ τους, αν να μην έπληττε η διαφωνία τους την παγκόσμια οικονομία, και σαν να μην ήταν η Ευρώπη σύμμαχος των ΗΠΑ.

Ωστόσο, πολύ αργά, ξεκινάει μια συζήτηση για τη γερμανική ηγεσία. Είναι μια παράξενη συζήτηση διότι σημαίνει ότι θα ασχοληθούν με την εξουσία, τη στρατηγική και την επιρροή. Η Annegret Kramp-Karrenbauer, η Γερμανίδα υπουργός Άμυνας και ηγέτης των Χριστιανοδημοκρατών (και προτιμώμενος διάδοχος της Καγκελαρίου Angela Merkel), έδωσε μια ομιλία στο Πανεπιστήμιο Bundeswehr στο Μόναχο.

Το μήνυμά της ήταν ότι με την επίκληση μιας "κουλτούρας συγκράτησης, διεκδικούμε όλων των ειδών τις σκέψεις και τους περιορισμούς". Με απλά λόγια, η Γερμανία μειώνει την ευθύνη της.

"Έχουμε κάθε λόγο να δείξουμε περισσότερο θάρρος", είπε. Η Kramp-Karrenbauer προχώρησε ακόμη περισσότερο προτείνοντας η Γερμανία να βοηθήσει τους συμμάχους της στην περιοχή Ινδίας-Ειρηνικού:

"Οιεταίροι μας στην περιοχή αυτή, αισθάνονται ολοένα και περισσότερο ότι πιέζονται από την διεκδίκηση της εξουσίας από την Κίνα", δήλωσε. "Θα ήθελαν να δουν ένα σαφές σημάδι αλληλεγγύης, προς υποστήριξη του ισχύοντος διεθνούς δικαίου, των απαραβίαστων εδαφών, και των οδών ελεύθερης ναυτιλίας. Έχει έρθει ο καιρός η Γερμανία να δώσει ένα τέτοιο σημάδι, να είναι παρούσα στην περιοχή μαζί με τους συμμάχους μας. Επειδή είναι προς το συμφέρον μας να τηρείται ο υφιστάμενος νόμος".

Ίσως αυτή να είναι μία από τις απαντήσεις στις προτάσεις του Macron. Αλλά είναι μία που δεν απαντά στο "πώς να το κάνει". Μέχρι τότε, ο Macron θα μένει μόνος και η Ευρώπη θα παραμείνει ευάλωτη.

Μπορείτε να δείτε το κείμενο εδώ: <https://carnegieeurope.eu/strategieurope/80319>

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)